

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۱۲/۲۶

محمدسمیع صادق

پانوس؛

سویډن - ډنمارک ادبي هنري کاروان،

د ادبي غونډې مفصل راپور

Galaxy S25 Ultra

د ژمي په يوه ماښام کي، چي د دوستۍ او تفکر تودوبني يخواली نرم کړی وو، د مالمو ښار چوپتيا د شال په څېر پر ځان راکش کړي وه او وخت داسي ښکارېدی لکه د تم کېدو اراده چي ئې درلوده، د پانوس ادبي هنري کاروان د دوراني ادبي غونډو يوه ناسته په سويډن کي د جورېدو په درشل کي وه.

دا کاروان خپل ادبي تمخاونه په نوبت سره د سويډن او ډنمارک ترمنځ بدلوي. ياده غونډه د شنبې په ورځ، د ۲۰۲۵م. کال د ډسمبر په ۱۳مه، د ماښام په ۶:۰۰ بجو، د مالمو ښار د افغان علمي او کلتوري مرکز په تالار کي شروع سوه. خو تر هغه ډېر دمخه چي د ادبي محفل رسمي پيل اعلان سي، ادب لا له وړاندي تالار ته ننوتی وو.

د تالار په يوه څنډه کي، د پانوس ادبي حلقي مشر، ښاغلی عبدالملک بېکسيار، د ملگرو له خوا راگير سوی وو، هغوی چي نه يوازي د ده د کتابونو لوستونکي، بلکه د ده او د کلام مينه وال ئې هم ول. دوی لا له وړاندي د واټسپ د ورکي خو اغېزمن ادبي گروپ له لاري نوموړي ته خبر ورکړی وو، چي غواړي د ده دري سره نوي چاپ سوي کتابونه تر لاسه کړي، هغه کتابونه چي لا ئې د چاپ د رنگ تودښت درلود، او د خلوص او فکر تازه خوشبويي ترې خاته.

د کاروان لارويان يو په بل پسې ودرېدل. ښاغلي بېکسيار درې گوني کتابونه په پاملرني، ميني او عاجزۍ سره لاسليک کړه. قلم خوځېدی، پاڼو ته ئې ساه ور بخښله، او نومونه په يادونو بدلېدل.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خبر و لولئ

په همدې وخت كې، د پخلنځي له پرانيستي دروازي بلې ژبې خبرې كولې، د مسالو او اور ژبه. كړاهي په جوش كې وه، او خوشبويي ئې د څوكيو او كتابونو ترمنځ آزاده گرځېده، لكه انتظار چې پخپله يو خوند گرځېدلى وو. د ماښام په ۶:۱۵ بجو، كله چې لاسليكونه بشپړ سول او تمه پخه سوه، غونډه په رسمي ډول پيل سوه.

د غونډې پيل

غونډه د پانوس ادبي ډلې رئيس، ښاغلي درمل مېل، پرانيسته. هغه د خپل ځانگړي ارام سېك له مخې په ورو، سنجول سوي، او كړارو الفاظو له سوېدن او دېمارك څخه راغلو غږو ته ښه راغلاست ووايه. د هغه ږغ د مشرتابه وقار لري، ټينگ، خو بې بيري، لكه هره جمله چې ئې غواړي د اورېدونكي په ذهن كې په نرمۍ سره كښېښي.

بې له ځنډه ئې له حاضرينو څخه وغوښتل، چې د ښاغلي بېكسيار د درناوي لپاره د يوې دقيقې په درېدلو سره چكچكي وكړي، د هغه د دې نادري لاسته راوړني په وياړ چې درې كتابونه ئې يو ځاى خپاره كړي ول. ټول ودرېدل.

بېكسيار هم د دوى په منځ كې ودرېد. تالار له چكچكو ډك سوه، نه د شور په معنى، بلكه د پېژندنې او اعتراف په توگه. دا يو پر حقه درناوى وو، كه څه هم ټول پوهېدل چې د لاسونو دا پركا د دغو كتابونو د پاڼو تر شا د زحمت جبران هرگز نه سي كېداى.

له دې وروسته، ښاغلي مېل د غونډې مشري درانه مشر او وتلي شاعر، ښاغلي ودير صافي ته وسپارله، يوه پرېكړه چې د پوهې او تدبير پر بنسټ ولاړه وه، ځكه چې له راتلونكو بحثونو، په ځانگړي ډول د كتاب د مخكتنې له پلان سوي ناستې سره، نوموړى ښه آشنا وو.

پلانونه، نېټې او مسئوليتونه

د غونډې د مشرۍ تر لاسه كولو وروسته، ښاغلي ودير صافي گډونوالو ته د يوې ستري راتلونكې ادبي غونډې په اړه معلومات وركړل، د ښاغلي بېكسيار د وروستيو اثارو د چاپ په وياړ او رسمي مخكتنې ناسته، چې لاندېني كتابونه پكښې شامل دي:

- شرم له سپي، د نثري ټوټو مجموعه،

- د چغو څكه، نهمه شعري ټولگه،

- وسواس، لسمه شعري ټولگه

دې غونډې ته د ۲۰۲۶م. كال د جنورۍ په آخري ورځو كې تابيا نيول سوې ده. دا ناسته به په ډنمارك كې، د يوه بنوونځي په تالار كې ترسره كېږي، چې د اروپا له بېلابېلو سيمو څخه د راغلو مېلمنو د كوربه توب وړتيا لري. گډونوالو د هغې نېټې په اړه بحث وكړ په كومه كې چې يوه ځايي اتحاديه، چې ښاغلي بېكسيار ئې د هينټ مديره غړې دى، د خپل پروگرام د ترسره كولو پلان لري. كله چې نېټه وروستۍ سي، امكان لري چې دواړه پروگرامونه به په هماغه ورځ ترسره سي. مابنامنى به د اتحاديې او پانوس له لوري په گډه برابرېږي. ملگرو دا هممهالې توب خنډ ونه باله، بلكه يو سمبوليك قوت ئې وگانه، يوه ورځ، دوي غونډې، او دا امكان چې د اروپا له گوټ گوټ څخه به افغان فكري څېرې په دواړو كې گډون وكړي. نور جزييات به ډېر ژر د پښتو ادب له ټولو مينه والو سره شريك سي.

د ټولو ترتيباتو د سمبالولو لپاره يو كمېسيون وټاكل سو، چې غړي ئې دا كسان دي:

ښاغلي درمل مېل، ښاغلي شاه رحمان ځواک، او ښاغلي نياز پياوړی.

بلني، موسيقي او ادبي نظم

غونډه ټولو مينه والو ته پرانيستې اعلان سوه، خو شاعرانو، ليكوالو او درنو مېلمنو ته به ځانگړي بلني لېږل كېږي. د بلني متن به بي له ځنډه د ښاغلي بېكسيار او ښاغلي هېواد شېرزاد له خوا چمتو كېږي.

د موسيقي مسئوليت ښاغلي كبير اميري ته وسپارل سو، چې همرغي به ئې له ښاغلي ودير صافي او ښاغلي نياز پياوړي سره وي. د اضافي لگښتونو مالي مرسته به د ډلي غړي كوي، او پيسې به د اقتصادي چارو مسئول، ښاغلي ولايت خان خدران، ته سپارل كېږي.

د ادبي فضا جدېت په ټينگار سره ياد سو. كه څه هم غونډه د ښځينه وو او نارينه وو دواړو لپاره پرانيستې ده، خو د ماشومانو په اړه په ځير بحث وسو، څو د ادبي مابنام د تفكري تقدس ساتنه وسي.

له نژدې دوو ساعتو بحث وروسته، د پاتې ټولو پرېكړو واک كمېسيون ته وسپارل سو. د همرغۍ لپاره ځانگړى واټسپ گروپ جوړ سو.

مابنامنى

خواړه د بوفي په بڼه وړاندي سوه. د ښاغلي جاوېد سروري كړاهي، د ښاغلي شېرزاد پلو، سلاډونو او يخو مشروباتو تالار په يو گډ كور واراوه. ښاغلي وحيد، ښاغلي ميوند او ښاغلي ځواک په پټه، خو په اخلاص، په پخلنځي كې زحمت ايستلى وو. مننه د ډكو بشقابونو او له مينې ډكو زړونو له لاري څرگنده سوه.

مشاعره

د شپې په ۹:۱۵ بجو، مشاعره پيل سوه، چې كوربه توب ئې ښاغلي نياز پياوړى كوله. مشاعره و ښاغلي بېكسيار ته ځانگړې سوه.

د ادبي محفل دروازه د بېكسيار په دې غزل سره پرانيستل سوه، چې وياړ ئې د ښاغلي پياوړي په برخه سو:

ژوند روان دى، شا ته شا ته پسې گورم
يو كاروان دى، شا ته شا ته پسې گورم

تر دې وروسته بېكسيار صاحب خپل دا غزل واوراوه:

قابو ئې كړه، نور و دي خوره څه غم د خاطرو
نور نه لرم محبوبې راشه زغم د خاطرو

نوبت د ښاغلي ودير صافي وو چې د غزل مطلع ئې داسې وه:

بدل به اخلم د يوې يوې حساب به کوو
تر منځ مو ډېر څه، د نرې نرې حساب به کوو

وار ورسېدی ښاغلي محمد صديق ننگ ته، هغوی خپل دغه غزل له ټولو سره شریک کړ:

پردی وطن هوا سره وه، خو خوږه خوږه وه
تبجنه غېره کي مې شپه وه، خو خوږه خوږه وه

د ننگ صاحب وروسته د ډاکټر صاحب نثار مرزا څخه هيله وسوه چې خپل کلام وړاندي کړي، هغوی هم خپل غزل داسې شروع کړ:

په مات وجود او مات زړه کي غمونه په ملا مات دي
زما په ماشوم زړه کي هوسونه په ملا مات دي

په محفل کي موجود مېلمه ښاغلي پامير هم خپل دا غزل ولوست:

زما په زړه ځنگه خوږه پرېوته
ځنگه ښايسته ځنگه ښايسته پرېوته

آخري نوبت د راقم الحروف محمد سمیع صادق وو. د یادونو دروازې تر عنوان لاندې ئې يوه لنډه ادبي ټوټه ولوسته چې روماننیکه او نوستالژیکه بڼه ئې درلوده.

د کامرو سترگي پر همدغو ملگرو په ځانگړي ډول بېکسيار صاحب، بيا هم را وڅرخېدې چې کلامونه ئې ثبت کړي. ښاغلي پياوړي د بېکسيار له نوي ټولگو څخه نور شعرونه هم ولوستل. دوستان کولای سي چې د مشاعرې شعرونه د پانوس د فېسبوک پر پاڼه په تصويري بڼه واورې.

فضا له مزاحيه رونقه هغه مهال ډکه سوه کله چې بېکسيار صاحب خپل طنزي او خندوونکی نظم «نېکر» ولوست. مشاعره د ښاغلي میوند په يوې ټوکي سره په قهقهو پای ته ورسېده.

موسيقي

د شعرونو تر ارامېدو وروسته، شپې خپله دوهمه ساه په نغمو کي وموندله. ښاغلي کبير خپله ارمونيه د ملگرو له تېږدونکو زړونو سره سور کړه. د پانوس پتنگانو د ږغ پر ځای په تال ځواب ورکړ؛ او چکچکی ئې د گډ احساس نښي وې. وروسته ښاغلي محمداالله او ښاغلي پياوړي دا لړۍ وغځوله او د نغمو او موسيقۍ محفل ئې ژوندی وسات، داسي چې شپه ئې لا پسي جادويي کړه.

وروستی خبري

کله چې ساعت د شپې ۱:۰۰ بجې ته نژدې سو، له ډنمارک څخه راغلو مېلمنو د اوږدې لاري او د مالمو او کوپنهاگن ترمنځ د پله د اوښتو تياری ونيوی.

په همدې شېبه کي، ښاغلی بېکسيار ودرېد، په نرمو، رښتینو او نه هېریدونکو ټکو ئې یو څو خبري وکړې. هغه د نثر خبره وکړه. د هغه د هېرېدنې خبره. د هغه د چوپ ځواک خبره.

«شعر ډېر مینه وال لري،» ده وویل، «خو نثر بیا ژوند لېږدوي!»

هغه پر ټولو ږغ وکړ چې نثر ولیکي، شاهکارونه نه، بلکه شېبې. ورځنۍ پېښې. واړه حقیقتونه. انساني کیسې. «مور له کیسو څخه ډک یو،» ده یادونه وکړه، «و ئې لیکئ هغه وړې کیسې!»

ده شریکه کړه چې د هغه نثري کتاب څنگه وزېږېد، له تیتو لیکنو، له فیسبوک پوستونو، له تېرو شویو ورځو؛ او دا چې اوس لوستونکي دا کتاب ان د ده د شعرونو له ټولگو څخه هم زیات لولي. ده وویل چې د ده نثر دي ولوستل سي او دمنځپانگې په اړه ئې و هر ډول نیوکو ته په خلاص زړه حاضر دی.

د پای شیبی

ادبي کنفرانس د ژمي په همهغه آرامه شپه کي پای ته ورسېد. خبري له بحثه تر تفاهمه ورسېدې، او گډونوال د ذهني سکون او مثبت نيت سره جلا سول. د راتلونکي لپاره پلانونه په واقعي او سنجيده ډول مطرح سول، او دا باور پاته سو چي گډ فکر او ښه نيت کولای سي راتلونکي غونډي لا پياوړي کړي.

راپور ليکونکی: محمدسميع صادق

AI-genererat innehåll